

Njuṭ 2010 mi päär naath (Equal Opportunity Act 2010) – Njuṭ Duël Kuoth tëë loḵ thaaṅ nath ti ca nyok ke rialikä

Kume Biktoria ce lar i teke ti be ger kä njuṭ en cōali the Equal Opportunity Act (2010). Njuṭ eme en täme laare je i duel kuthni kene duel gṛä ji luek kuthni de raan tek rey nath ke yöö e ramj wut kie e ciek, ramj nhok ni män kie wutni, ramj ca liṅ i ce tōc ke raan, nei ti ci kuēen kie ken kuēen, nei ti teke gaat kie thiele gaat amäni ramj jek rō i wut kie ciek a cāṅ /kane dap ino. Ken ciej eti baake cōl i ciej teekä raan en rey waregakä eme.

Ciaaṅ mi tēktek

Ciaaṅ mi tēktek lote ni yöö ciaṅ ke raan e jāk ke kui ciejni teekä de tin laar njuṭ ke ie gōw ke

Njuṭ en cōali Equal Opportunity Act 2010 laare je i /thiele rami baa ciej e tēktek kie ba kuok ciaṅ leerä mi ce gōr rey tekä nath cetke guāath laṭ, duel gṛä kie guāth kōkä ṅani. Duṅni yöö ne, njuṭ eme ṅice je i ney dial teke ke cuṅbä amäni rami laar je i be nyinke laṭ ke duṅp en ca lar a ṅath kuothde. Ke yöö bi ciaaṅ paar, ci njuṭ e ṅic en yöö teke ciej ti ba lei mi lotni yöö de raan tek rey dien.

Njuṭ duël Kuoth tin loḵ thaaṅ nath

E ṅot /kene ni pen kä cāṅkä 14 kä Pay bākel 2022, en Njuṭ mi Päär Naath (Equal Opportunity Act) ce bun tin la bun Duël Kuoth kene duël gṛä kam luāṅ mi dee ken raan loḵ ke je ke kuj cieṅjä kel kä ciej tiji tin lotni raan kārcaade:

- tuut kie njuṭ
- mi ce bcdu tuṅm män kie wuuni
- mi e jin läät mi ca nhok e njuṭ i bi leer laṭ rey wec
- mi ci kuēen kie ca ji kuēn
- mi e jin guān gatdä kie man gatdä
- taa in ṅiecke ji ala tuut kie njuṭ.

Tiji ba ke cōl i “cieṅ ran kārcaade tin ca laṭh piny” rey waregakä thukä eme.

En mēe ca laṭh piny lotde ni yöö kel kä ciej ran kārcaade tin ca laṭh piny dee bun tin la bun duël Kuoth kene duël gṛä ke njuṭ mi ca yian piny dee ken:

- gat duël gṛä pēn ben
- gat duël gṛä tuk
- e loḵ en yöö ba raan moc laṭ
- raan tuk guāath laṭ, kie

- ke thaṅṅ guāthni dee ken raan cieṅ ke ciaṅṅ mi göl.

Tëe ci rɔ ger kã Njuṭ mi Päär Naath (Equal Opportunity Act) a tooke ke cãṅkã 14 kã Pay bækel 2022

A tooke nike cãṅkã 14 kã Pay bækel 2022, bun tin la bun duël Kuoth kene duël gɔrã /kãṅke moc luṅṅ mi dee ken ε lɔk ni naath ke tãṅ in lotni cieṅ ran kãrɔaade tin ca laṭh piny guääh in:

- görke yöö dëe raan moc laṭ
- kãṅ ke çar ke kuj gan duël gɔrã.

Duunde yöö, dee ken naath lɔk bã mi /ci ṅaṭhdien wëe keel, guāthni ti tieni elɔṅ, mi en lɔk emɔ ε mi te ke luṭ kã wãke keel.

Kuɔc nath in wã keel ke muɔc naath lät

Bun tin la bun duël Kuoth kene duël gɔrã /ci ken raan dee woc lät, pen laṭ kie kuɔc rey laṭni tin te lät (amãni laṭ tin liepke bendien rey) ke kuj cieṅṅã kel kã cieṅ ran kãrɔaade tin ca laṭh piny. Bun tin la bun duël Kuoth kene duël gɔrã en täame dee ken ku kuɔc rey laṭni kã rɔ (amãni laṭ tin liepke bendien rey) ke tãṅ in ṅaṭh ke raan kie laṭ in lätde kã dere tuɔk kãrɔa eni mi:

- en maṭ nath ke ṅuṭ tin la ṅuṭ ṅãthã ε mi te thɪn (mi görke, mi lot rɔ kie mi gɔaa elɔṅ) mi görke rey laṭ

Cãät kã mi ci rɔ ger

Ram mi la Kuricin kã teke cuṅ wutdã kene cuṅ mään puɔɔnyde deri thiṅṅ ke laṭ ke kuj kã yöö be la ram min guur Kuäär in Dɪit kã manãdhãme Duël Kuoth mi dɪit mi thɔp luäk.

En manãdhãme Duël Kuoth /çε je dee lɔk en yöö dere raan moc laṭ i ke yöö ε ram mi dɔɔr mi teke cuṅ wutdã kene cuṅ mään puɔɔnyde. Neme lotde ni yöö /ciken raan dee pën laṭ i ke yöö dɔṅ tɪi ke cieṅ wuutdã kie cieṅ mään.

Duunde yöö, neme /çε lot ni yöö ba manãdhãme kok ke buɔm en yöö be ram çet ke nɔ moc laṭ mi /cie jen ram in guecke en yöö dee laṭ emɔ luāṅ.

- /ci radɔdien kãth in görke dee luāṅ ke cuɔp ke kuj kã tin ṅãäh ken ke kie tin laṭke
- en kuɔy nath ε mi liṅ rɔ kã wëe keel guāthni tin lotde rɔ thɪn.

Kuɔc nath min lot ni gaat duël gɔrã

Bun tin la bun duël Kuoth kene duël gɔrã /ci ken raan dee pën gɔr piny duel gɔrã, tuk kie kuɔc rey gan duël kene gaat duël gɔrã tin liepke bendien rey ke kuj cieṅṅã kel kã cieṅ ran kãrɔaade tin ca laṭh piny (çetke yöö mi en gat duël gɔrã ε dhɔɔl mi çε lɔcdien tuɔm tɔɔc ke wuni ti çetke je). Dee duël gɔrã naath koc ke tãṅ in teke gat duël gɔrã, kie gaat duël gɔrã tin liepke bendien rey, tãṅ ṅãthã kie lät ṅãthã. Duunde yöö, en kuɔc nath be dhil ε mi liṅ rɔ kã wëe keel guāthni tin lotde rɔ thɪn kã:

- en lätni kã mi çet ke nɔ be dhil wã keel ke ṅuṭ duël gɔrã, tin ṅaṭhke kie ṅuṭ tin lotni Kuoth, kie
- en kuɔy (kuɔc) nath liṅe rɔ pany en yöö dere te thɪn ke kuj kã yöö /ca ṅuṭ duël gɔrã tin la ṅuṭ Kuoth dee le ṅar ṅar rey duël gɔrã.

Kuɔc nath mi laṭke ε bun tin la bun duəl Kuɔth

Dee bun tin la bun duəl Kuɔth ɲot ke kuɔc nath ke duɔɔp kel rey cieɲni tin lotni raan kārɔaade ke thaɲ guathni. Duunde yöö, tēēke mi pay cak mi gōrke. En kuɔc nath be dhil ε mi liɲ rɔ kā wēē keel guathni tin lotde rɔ thɪn. Neme ε mi māt keel kene taɲ in te thɪn ni wän en yöö be dhil:

- wä keel kene ɲuɔt tin la nyin duəl Kuɔth kie nyin ɲäthä, kie
- te thɪn ke kuj kā yöö /ce ɲuɔt tin la ɲuɔt Kuɔth dee le ɲar ɲar ke kuj nēeni tin guɔɔr ke ke.

Kuɔc nath mi bä kā naath

Puany nath kārɔ /ca naath dee koc cētke taɲ in lat ε Laṭ mi Päär Naath (Equal Opportunity Act) i ke kuj kā yöö bike ɲuɔt ɲäthä guɔɔr.

Tēē ci rɔ ger rey Laṭ mi Päär Naath (Equal Opportunity Act) A tooke ke cāɲkā 14 kā Pay Wälrew 2022

Ke cāɲkā 14 kā Pay Wälrew 2022, tɪ kɔkɪen ti nuan ti ci rɔ ger rey ɲuɔtni tin löke ε bun duəl Kuɔth ti te rey Laṭ mi Päär Naath (Equal Opportunity Act) ba ke laṭh lät.

A tooke nie ke jen cāɲ ε wale, guäth in thöpke kuak kie lät ti yuorke yiowkien piny ε Kume Xɔ-tha-ral-ya.

ken bun tin la bun duəl Kuɔth dee ken raan koc ke duɔɔp kel kārɔa mi lotni min ɲäth ram mi cēt ke no je ke lɔcde keeliw.

Min /ci rɔ bi ger

Ke kɔr cāɲkā 14 Kā Pay Bäkel kene cāɲkā 14 kā Pay Wälrew 2022, bun tin la bun duəl Kuɔth kene duəl gɔrā bike ɲot ke mi koc ken naath ke taɲ in:

- laṭ pathɔri kie kueny dien kie ley bööth ɲɪ luaak kuɔth
- ɲɪc kene nyuuth neni tin gɔr laṭ ε la pathɔri kie kueny dien kene ley dien ε la bööth luak kuɔth
- kueny nēeni tin gɔr yöö ba kam luaj lätnɪ ɲuɔtni kuɔth kene lät ke

Guɔɔr ke ɲuɔt ke je

Bun tin la bun duəl Kuɔth kene duəl gɔrā dere tuɔɔk en yöö dēē ke gɔany kā muktäb Bik-tö-ria min Päär Naath kene Muktäb in tiit Cuɲ Nath mi wēē kään /ciken ɲuɔt tin ca lat rey Laṭ in Päär Naath (Equal Opportunity Act) guur.

Manädhämeni duəl Kuɔth kene bun tin teke luaj bä tin lät piny Laṭ in Päär Naath (Equal Opportunity Act) teke ke luaj bä mi ca kam ke ε ɲuɔt mi dee ken ε kuany ni kaath ti lot rɔ kā wä keel ke kuj kā yöö dee ken kuɔc in kuɔcke naath woc ke pek luäɲädien keeliw. Neme cɔalke je i 'laṭ mi gɔaa'. Luɔc balakni kārɔ tin bēē nhial /ce rɔɲ ke guur ɲuɔtni.

Ney tin teke luaj mi dēē laṭ:

- ney tin mooc naath lät
- ney tin mooc naath guäth nyuurä, duəl gɔrā, kuak kene lät

- bun n̄aari kene manādhāmeni n̄aari

Lāari tin matke lat mi ḡaa rey lāt̄ni kene min ca guir dēē jek kā wep-thay muktāb Bik-tō-ria min Päär Naath kene Muktāb in tiit Cun̄ Nath.

Lāari ti k̄k̄kien ti n̄uan ke kuj̄ kā min dee r̄o ger rey Lat in Päär Naath (Equal Opportunity Act) dēēke jek kā wep-thay muktāb Bik-tō-ria min Päär Naath kene Muktāb in tiit Cun̄ Nath.

Mi w̄ij̄ je diw en yōō ca j̄i koc rey nath, lāari ti k̄k̄kien ti n̄uan, com kene lāt̄ luākā tin thōpke dēēke ke jek kā wep-thay muktāb j̄i N̄uot̄ni kene Mal j̄i Ciēēni.

Tekē thiecni to thiec naath ke

1. Ken n̄uot̄ tin b̄i ben baa ji duel ḡrā luek kuthni kok i baa rami thiel n̄ath luak kuoth em̄o moc ke lat?

Yey. N̄uot̄ tin b̄i ben laar kene j̄i dueli ḡrā luek kuthni bike moc ni raan n̄āthādien ke lat (mi en lat em̄e ḡore ni raan n̄āthā).

2. Ken n̄uot̄ tin bi ben pen ke ji duel ḡrā kuthni n̄iic riet ni kuthnikien?

Yey. N̄uot̄ tin b̄i /caa diethgan pen yōō bike gaatkien l̄ath duel ḡra duel kuothdien mi nyuthke cian kuothdien kene lāt̄ ke.

3. Kā Biktorija ejen wec kel wicmuot̄on kee liw m̄i te ke n̄uot̄ tin ḡor ke lāthdien lāt̄?

Yey. Tekē n̄uot̄ ti cet ke ti kā Tathmania ke run d̄anjwāl te ci we.

4. Ken n̄uot̄ tin ba l̄ath lāt̄ pen ke ji n̄āthā kueny bööthni kien?

Yey. N̄uot̄ tin te thin k̄a Biktorija ni wen laar ken ε j̄i n̄āthā baa kuar kien kuany eken ke kui lāt̄ni yiekā, cet ke yōō dee raan kuany ε la p̄ath̄t̄or. N̄uot̄ eti /k̄an ke ger.

5. Kā n̄uot̄ tin ba l̄ath lāt̄ lote ni yōō duel ḡrā luek kuthni bike gaat duel ḡrā ti n̄āāth n̄i kuth t̄i k̄on dhil nh̄ok?

Yey. N̄uot̄ tin te thin k̄a Biktorija laar ken ε j̄i duel ḡrā luek kuthnio teke cuot̄ en yōō bike nh̄ok ni gaat ti nyaak ken n̄ath keel ke ke. N̄uot̄ eti /k̄an ke ger.

6. Kā duel ḡrā luak kuoth d̄ere lar en yōō /ce n̄iic duel ḡrā bi moc ke lat ke yōō j̄i n̄iic em̄o ε wut m̄i nh̄ok ni wutni kie ciek mi nh̄ok ni m̄an kie ε n̄iic m̄i /k̄an kuēn kie /ken kuēn?

Yey. Duel ḡrā luek kuthni /caa raan bi pen lat j̄i ke yōō ε rami' nh̄ok ni wutni kie m̄an kie ke yōō a rami/k̄an kuēn kie ken kuēn.

7. Kā duel ḡrā luek kuthni ba ke kok j̄i de raan moc ke lat ε c̄an /cie raan n̄āthā keel ke ke?

Yes. Dere tuock en yöö en lat emc te rei de ke nym nãthã (min lotnj yöö bi läät e dhil nãth en min lat), mi ejen inc, /caa duel gprã bj kok mj en ram in goor lat emc guac nãthde ke jï duel gprã emc.

8. Ken nujt tin bi ben paar ke naathdial, ke yöö teke bun tj nhõake j bike naath tek cet ke ji thiathe ni tin ca moc cuõõ en yöö de ken moc ni rami cuõõ keel ke ke la t, kä en täme ji lueek kuthnj /caa ke moc ke jen cuõõ emc?

Yes. Bun ji dueli kuthni kene duel gprã dien bike not teke ke cuõõ i na ba moc lat ke kui nãthã de duõõ ni yöö /caa raan bi tek ke yöö nhõke wutni kie män kie j ke yöö /kene kuëen kie kanë kuën. I no bã, bun ji thiathe ni te ken ke cuõõ ke yöö bi ken raan moc lat mi mät thiathe ni kien ke je duõõ yöö /caa raan bi pen lat ke kui cieõõ ni tin kokiën ti /thiel mi matke ke thiathe.

9. Kä en nujt en gör ke yöö ba lãth lãt jen guacë ke nujt wicmuõõ tin gan cuõõ nath?

Yes. Nujt emë pääre cuõõ ran ke kui nãthã de kene cuõõ ran e la jen ke yöö ken rew etj bi ken a cuõõ ran keel kä bj loc ran cuu tæeth.

10. Ken tin baa ger ba kuõõ luõõkni moc buõõ mi thiel ni wen en yöö bi ken e nok mi tin lat ke e jï dueli gprã kene ji kuthni te rei dien ke njakõõm?

Yes. Rey nujt ni ti nuan ka Authralia moc ken kuõõ nujt nj ke cuõõ ke yöö bi ken e nok i ke kuth tin kien ba pal t, mi teke mi nyoth je en yöö e kuoth mi de pal. Neme e jen nujt en te thjn kä Authralia kä be te thin inc bã rey nujt ni tin bi ben.

Ken tëë ca ger /ken ken jï nujt ni moc buõõ mi dijt mi dee ken e njã tãã nãthã 'min gpaadiën' kie 'min lot rãode elõõ'. Tãã nãthã kie lat nãthã notde ala mi bum mi ganke piny nujt ni Lat mi Päär Naath (Equal Opportunity Act).

[E na ca mat rey kä min cõalke j 'bun tin la bun duël Kuõõ õ'?](#)

En buõõ mi la buõõ duël Kuõõ larkë je j:

- e puõõ mi ca kam raar mi bi lat ni lãt yieekã
- e puõõ kel mi cuõõ mi rial njõak ikã, kä tiitde ke kie mi thõp lãt gprã kie thãõõ lãt ni tin luõõke ney ti gööl mi yianke e nujt duël Kuõõ, tin njãthke kie nujt cieõõã.

E nu luõõtke m e 'guur nujt ni, tin njãthke kie nujt cieõõã yieekã t?'

Ke kuj kä yöö bi not rey njutdã min koc naath, goõõ je gpa en yöö bun tin la bun duël Kuõõ bi ken e dhil nyuõõth naath pãny en yöö en kuõõ nath görke je ke yöö:

- tãã yieekãdiën läre je ke en yöö bike dhil lãt ke jen lat emc (cetke yöö thiele ke cap dõdiën mi ce kam ke)
- lat ke duõõp dõdiën be lot ni yöö nujt tin gõwniken tin lot rj ke nujt duël Kuõõ, tin njãthke kie tin latke /kanke luõõth.

En guec ba lãth kä:

Victorian Equal Opportunity & Human Rights Commission

- taa ciεεŋä min guecke ε buɔn duël Kuoth en yöö dere kan; amäni
- taa in görke ciaaŋ εmɔ en yöö be wä keel ke nɔɔt njäthä duël Kuoth.

Neme ε laɔ mi ca reyde guic. Nɔmɔ lotde ni yöö /ciε ruac raam min ca gɔany en yöö koc naath lot rɔ mɔ, duunde yöö goore guεc mi gɔaa mi päär mi bi je kule nyoth en yöö görke je en taa εmɔ kie /ca goor.

Nämbär min dee thiec ke ji 1300 292 153

Pak-thi 1300 891 858

NRS Voice Relay 1300 555 727 kä bi 1300 292 153 cu gɔr

Luɔɔc thuɔk 1300 152 494

I-mëël enquiries@veohrc.vic.gov.au

Twitter twitter.com/VEOHRC

Facebook facebook.com/VEOHRC

Web-thay humanrights.vic.gov.au

Yɔtni ney ikä